**Муниципальное бюджетное общеобразовательное учреждение «Введенско-Слободская основная общеобразовательная школа»**
**Верхнеуслонского муниципального района**
**Республики Татарстан**

| Рассмотрена | Согласована | Утверждена |
|---|---|---|
| Методического объединения | руководителя по УР МБОУ | Руководителем МБОУ |
| Руководитель ШМО | «Введенско-Слободская | «Введенско-Слободская |
| _______/Ананьева А.Р. / | ООШ» | ООШ» |
| Л.Э./ | ________/Ширяева А.М./ | _____/Морозенкова |
| Протокол № 1 | Протокол № 1 | Приказ № 83 |
| От «29» августа 2022г. | от "29" августа 2022 г. | от "31" августа 2022 г. |

**Рабочая программа**
**по родному (татарскому) языку 6-9 классов**
**учителя родного языка и литературы**
**МБОУ "Введенско-Слободская ООШ"**
**Гумеровой В.Т.**

Принята на заседании
педагогического совета
Протокол № 1 от 29.08.2022

2022-2023 учебный год

## ПЛАНИРУЕМЫЕ РЕЗУЛЬТАТЫ ОСВОЕНИЯ УЧЕБНОГО ПРЕДМЕТА “РОДНОЙ (ТАТАРСКИЙ) ЯЗЫК” В 6-9 КЛАССАХ

Освоение программы 6-9 классов предусматривает формирование у них следующих л**ичностных результатов**:

– уважительное отношение к татарскому языку как средству межличностного и межкультурного общения и желание изучить его на должном уровне;

– оценивание жизненных ситуаций, исходя из общечеловеческих норм;

– целостный, социально-ориентированный взгляд на мир в его органичном единстве и разнообразии народов, культур и религий;

– доброжелательное отношение, уважение и толерантность к другому народу, компетентность в межкультурном диалоге.

К **метапредметным результатам** обучения татарскому языку относятся:

– умение определять понятия, создавать обобщения, устанавливать аналогии, классифицировать, самостоятельно выбирать основания и критерии для классификации, устанавливать причинно-следственные связи, строить логическое рассуждение, умозаключение (индуктивное, дедуктивное, по аналогии) и делать выводы;

– владение культурой активного использования словарей и других поисковых систем;

– умение организовать учебную деятельность, понимая порядок работы, и находить для этого эффективные приемы;

– умение оценивать качество работы, опираясь на определенные критерии;

– умение анализировать и понимать причины удач и неудач в учебе;

– умение работать индивидуально и в группе: находить общее решение и разрешать конфликты на основе согласования позиций и учета интересов;

– компетентность в области использования информационно-коммуникационных технологий.

**Предметные результаты** обучения татарскому языку по каждой изучаемой теме приводятся в тематическом планировании в графе **характеристика основных видов деятельности учащихся.**

По видам речевой деятельности предусматриваются следующие результаты:

***в говорении***

1) *диалогическая речь:*

умение вести диалоги этикетного характера, диалог-расспрос, диалог-побуждение к действию, диалог-обмен мнениями, комбинированные диалоги.

Объём диалога: каждый участник диалога должен произнести 6-8 реплик (5–7 классы), 8-10 реплик (8–9 классы). Продолжительность диалога: 1–2 мин. (9 класс).

2) *Монологическая речь:* умение пользоваться основными коммуникативными типами речи: описанием, сообщением, рассказом (включающим эмоционально-оценочные суждения), рассуждением (характеристикой) с высказыванием своего мнения и краткой аргументацией с опорой и без опоры на прочитанный или услышанный текст, либо заданную комм

3) уникативную ситуацию.

Объем монологического высказывания: 8-10 фраз (6–7 классы); 10-15 фраз (8–9 классы). Продолжительность монолога: 2 мин (9 класс).

***в аудировании***

дальнейшее развитие и совершенствование восприятия и понимания на слух аутентичных аудио и видеотекстов с разной глубиной проникновения в их содержание (с пониманием основного содержания, с выборочным и полным пониманием воспринимаемого на слух текста) в зависимости от коммуникативной задачи и функционального типа текста.

Аудирование с полным пониманием содержания осуществляется на несложных текстах, построенных на полностью знакомом учащимся языковом материале. Время звучания текстов для аудирования – до 1 мин.

Аудирование с выборочным пониманием нужной или интересующей информации предполагает умение выделить значимую информацию в одном или нескольких аутентичных коротких текстах прагматического характера, опуская избыточную информацию. Время звучания текстов для аудирования: до 1,5 мин.

***в чтении***

умение:

– читать и понимать несложные тексты в языковом плане с различной глубиной и точностью проникновения в их содержание (в зависимости от вида чтения): с пониманием основного содержания (ознакомительное чтение); с полным пониманием содержания (изучающее чтение); с выборочным пониманием нужной или интересующей информации (просмотровое/поисковое чтение);

– формулировать простые выводы на основе информации, которая содержится в тексте;

– прогнозировать содержание книги по ее названию и оформлению, содержанию сообщения, по внешним признакам (основной странице и т.д.).

***в письме***

умение:

– писать короткие поздравления с днем рождения и другими праздниками, выражать пожелания (объёмом 18-20 слов, включая адрес);

– заполнять формуляры, бланки (указывать имя, фамилию, пол, гражданство, адрес);

– писать личное письмо с опорой и без опоры на образец (расспрашивать адресата о его жизни, делах, сообщать то же самое о себе, выражать благодарность, давать совет, просить о чём-либо). Объём личного письма: 80 слов, включая адрес;

– составлять короткие рассказы;

– описывать картины;

– составлять план, тезисы письменного сообщения, кратко излагать результаты проектной деятельности.

## Основное содержание учебного предмета
## 6-9 классы

Содержание учебного предмета отбирается с учетом интересов учащихся в соответствии с их возрастными особенностями, потребностей общения, психо-физиологических возможностей; служит развитию универсальных учебных действий и формированию личностных ценностей. Оно состоит из следующих тем:

**Мы в школе / Без мәктәптә**

С новым учебным годом! Правила приветствия / Яңа уку елы котлы булсын! Исәнләшү кагыйдәләре

ЛГМ по тексту " Праздник знаний в школе” / “Мәктәптә белем бәйрәме” текстындагы ЛГМ

Праздник знаний в школе. Составление рассказа / Мәктәптә белем бәйрәме. Хикәя төзү

Собственные и нарицательные имена существительные /Ялгызлык һәм уртаклык исемнәр

Имена существительные с аффиксами принадлежности в един.числе. /Исемнәрнең берлек санда тартым белән төрләнеше. Тартымлы исемнәрне сөйләмдә куллану.

Присоединение окончаний к существительным /Исемгә кушымчалар ялгану тәртибе

Имена существительные с аффиксами принадлежности в мн.числе /Исемнәрнең күплек санда тартым белән төрләнеше

Порядок присоединения аффиксов к существительным, использование в речи /Тамыр, кушма парлы, тезмә исемнәрнең ясалышы, аларның сөйләмдә куллану

Повелительное наклонении. Спряжение глаголов повелительного наклонения /Боерык фигыль. Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше

Вежливые формы разговора /Әдәпле сөйләм формалары.
Спряжения глагола настоящего времени. Что мы делаем на уроке? /Хәзерге заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше. Без дәрестә нишлибез?
Спряжения глагола отрицательной формы настоящего времени /Хәзерге заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше (юклык формасы).
Прошедшее время глагола изъявительного наклонения /Билгеле үткән заман хикәя фигыль.
Текст “Почему у Олега нет настроения? ”/“Олегның нигә кәефе юк?” тексты
Олег – хороший ученик. Пишем рассказ /Олег – яхшы укучы. Хикәя язабыз
Контрольная работа. Мы в школе /Контроль эш. Без мәктәптә
Числительные. Виды числительных /Сан.Сан төркемчеләре
Разбор количественных, порядковых, собирательных числительных /Микъдар,тәртип,җыю саннарын аеру
Наши оценки /Безнең билгеләр
**Я – дома помощник /Мин – өйдә булышчы**
ЛГМ в стихотворении “Доброе утро”/“Хәерле иртә” шигырендә ЛГМ
Сколько часов? Во сколько часов? /Сәгать ничә? Сәгать ничәдә?
Мой режим дня /Минем көндәлек режимым
Советы Ильсуру и Расиму. Употребление инфинитива в речи /Илсур белән Рәсимгә киңәшләр. Фигыльнең инфинитив формасын сөйләмдә куллану
Употребление в речи формы инфинитива (нужно, не нужно, можно, нельзя)/Фигыльнең инфинитив формасын модаль сүзләр (кирәк, кирәкми, ярый, ярамый) белән сөйләмдә куллану.
Мы – хорошие помощники/Без – яхшы булышчылар
Употребление в речи вводных слов/Кереш сүзләрне сөйләмдә куллану
Формы похвалы. Употребление в речи форм похвалы/Мактау формалары. Мактау формаларын сөйләмдә куллану
Употребление в речи словосочетания – Хочу работать/Эшләргә телим – төзелмәсен сөйләмдә куллану
Текст про Расима/Рәсим турында текст
Характиристика Расима. Инсценировка рассказа /Рәсимгә характеристика. Хикәяне сәхнәләштерү
Помогаем родителям. Написание рассказа /Әти-әнигә булышабыз. Хикәя язу
ЛГМ в рассказе “Два пирожных”/“Ике пирожный” хикәясендәге ЛГМ
Написание рассказа “Два пирожных”с изменением Употребление в речи послелогов (для, как) /”Ике пирожный” хикәясен үзгәртеп язу. Өчен, шикелле бәйлекләрен сөйләмдә куллану.
Как печется хлеб? /Икмәк ничек пешә?
ЛГМ в сказке “Курица, Мышь и тетерев”/“Тавык, Тычкан һәм көртлек” әкиятендәге ЛГМ
Сказка “Курица, Мышь и тетерев”/“Тавык, Тычкан һәм көртлек” әкияте
Склонение неопределенного глагола прошедшего времени по числам и лицам/Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше
Контрольная работа “Мы помогаем дома”/Контроль эш “Без өйдә булышабыз”
Склонение неопределенного глагола прошедшего времени в положительной и отрицательной форме по лицам и числам /Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше
Повторение по теме “Мы помогаем дома”/Тема буенча кабатлау “Без өйдә булышабыз”
**С друзьями весело / Дуслар белән күңелле**
У меня есть друзья/Минем дусларым бар
Прилагательные.Степени сравнения прилагательных.Использование степени сравнения прилагательных в речи / Сыйфат. Сыйфат дәрәҗәләре. Сыйфат дәрәҗәләренең сөйләмдә кулланылышы.

ЛГМ в рассказе “Весенние каникулы”/“Язгы каникул” хикәясендәге ЛГМ
Признаки форм повеленияи и просьбы/Боеру һәм үтенеч белдерү формалары
Этика разговора по телефону /Телефоннан сөйләшү этикеты
Татарская народная кухня. Разделение категории принадлежности и падежей имен существительных ед. и мн. числа /Татар халык ашлары. Тартым һәм килеш белән төрләнгән исемнәрнең берлек һәм күплек сандагы кушымчаларын аеру
Готовимся к дню рождения/Туган көнгә әзерләнәбез
Часы работы магазина/Кибетнең эш сәгате
Приготовление стола. Формы приглашения за стол /Табын әзерләү. Табынга чакыру формалары
Приглашение на день рождения /Туган көнгә чакыру
Урок-игра.Праздник день рождения/Туган көн бәйрәме (уен-дәрес)
ЛГМ в рассказе “Возле стола”/“Табын янында” хикәясендәге ЛГМ
Правила поведения за столом/Табын янында утыру кагыйдәләре
Контрольная работа “С друзьями весело”/Контроль эш “Дуслар белән күңелле”
Повторение по теме «С друзьями весело»/“Дуслар белән күңелле” темасы буенча кабатлау
**Четвероногие друзья / Дүрт аяклы дусларыбыз**
Четвероногие друзья /Дүрт аяклы дусларыбыз
Привычки наших четвероногих друзей/Дүрт аяклы дусларыбызның гадәтләре
Образы, породы наших четвероногих друзей/Дүрт аяклы дусларыбызның кыяфәтләре, токымнары
Мой четвероногий друг /Минем дүрт аяклы дустым.
Использование в речи местоимения я, ты, он /Мин, син, ул алмашлыкларының төшем килешләрендә сөйләмдә кулланылышы
Текст “Умный Карабай”/“Акыллы Карабай” тексты
Повторение ткмы четвероногие друзья. Использование в речи личных местоимений в предложном падеже /Дүрт аяклы дусларыбыз темасын кабатлау. Зат алмашлыкларының урын-вакыт килешендә сөйләмдә куллану
**Мы любим спорт / Без спорт яратабыз**
Названия частей тела/Тән әгъзаларының аталышы
Рядом с врачом/Табиб янында
Виды спорта/Спорт төрләре
Промежуточная контрольная работа “Мы любим спорт” /Арадаш Контроль эш “Без спорт яратабыз”
Игры праздника Сабан Туй/Сабан туе уеннары
Повторение темы мы любим спорт/Без спорт яратабыз темасын кабатлау
Повторение материала 5-го класса/5 нче сыйныф материалларын кабатлау
Разговор на тему “Скоро летние каникулы”/“Тиздән җәйге каникуллар” темасына сөйләшү

## 6 класс

**Начинается новый учебный год / Яңа уку елы башлана**
День знаний. Формы поздравления и похвалы / Белем көне. Котлау, мактау формалары
Названия учебных принадлежностей /Уку-язу әсбапларының исемнәре
Склонение имен существительных по падежам, понимание в тексте /Тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше, текстта аңлау
Мы читаем книги /Без китаплар укыйбыз
Порядок присоединения аффиксов к существительным /Исемнәргә кушымчаларның ялгану тәртибе
Моя школа /Минем мәктәбем

Использование в речи вопросительных местоимений /Сорау алмашлыкларын сөйләмдә куллану
История появления татарской книги /Татар китабы туу тарихы
Словари в татарском языке. Словообразовательные окончания /Татар телендә сүзлекләр. –лык/-лек, -чы/-че исем ясагыч кушымчалары
Распространенные и нераспространенные предложения /Җыйнак һәм җәенке җөмләләр
К.Насыйри – великий ученый /К.Насыйри - бөек галим
Состав предложения ... кем-то работает / ... булып эшли төзелмәсе
Мы в библиотеке/ Без китапханәдә
Экскурси в школьную (городскую) библиотеку, заполнение формуляра, взятие книги /Мәктәп (шәһәр) китапханәсенә экскурсия, формуляр тутыру, китап алу
Контрольная работа.”Начинается новый учебный год”/Контроль эш. “Яңа уку елы башлана”
Польза чтения книг. Работа над ошибками /Китап укуның файдасы. Хаталар өстендә эш
Моя любимая книга /Минем яраткан китабым
Родительный падеж, вопросы, окончания, использование в речи /Иялек килеше, сораулары, кушымчалары, иялек килешенең сөйләмдә кулланылышы
Отрицательная форма глагола настоящего времени и окончания/Хәзерге заман хикәя фигыльнең юклык формасы, кушымчалары
“Мы пишем рассказ”/“Без хикәя язабыз”
Спряжение повелительного наклонения в положительной и утвердительной форме по лицам и числам /Боерык фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше
Советы по содержанию учебных пособий /Уку-язу әсбапларын тәртипле тоту киңәшләре.

**Мы – помощники / Без – булышчылар**

Виды работ, которые выполняются в семье /Гаиләдә эшләнә торган эш төрләре
Отрицательная форма глагола условного наклонения. Использование в речи глагола условного наклонения в утвердительной и отрицательной форме и склонение по числам и лицам /Шарт фигыльнең юклык формасы. Шарт фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше, сөйләмдә кулланылышы
Письменная монологическая речь о домашнем труде /Өй хезмәте турында язма монологик сөйләм
Лексический материал в тексте “Почему Ахмет заплакал”/«Әхмәт нигә елады?» текстында лексик-грамматик материал.
Использование в речи вводных слов/Кереш сүзләрнең сөйләмдә кулланылышы.
Что может сделать Супермальчик?/Супермалай нәрсәләр эшли ала?
Контрольная работа. «Мы помощники»/Контроль эш. “Без – булышчылар”
Составление нового рассказа – Я – супермальчик (супердевочка) /Мин – супермалай (суперкыз) - яңа хикәя төзү.

**С друзьями весело /Дуслар белән күңелле**

Лексика по теме “Мой настоящий друг”/«Минем чын дустым» темасы буенча лексика.
Друзья на дискотеке/Дуслар дискотекада
Формы запроса ходатайства и разрешения/Үтенеч һәм рөхсәт сорау формалары: барыйм инде, барыйм әле төзелмәләре.
Утвердительная форма глагола будущего времени. Спряжение утвердительная формы глагола будущего времени по лицам и числам /Билгеле киләчәк заман хикәя фигыль. Билгеле киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.
Неопределенная форма глагола будущего времени. Спряжение неопределенной формы глагола будущего времени по лицам и числам /Билгесез киләчәк заман хикәя фигыль.Билгесез киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.
Просить разрешения – нужное дело /Рөхсәт сорау – кирәкле эш.
Лексический грамматический материал в рассказе “Голубые листья”/«Зәңгәр яфраклар» хикәясендәге лексик-грамматик материал.

Катя настоящий друг? Признаки характера /Катя чын дусмы? Характер сыйфатларын ачучы сыйфатлар.
Использование союзов: потому что, из-за этого в речи/Чөнки, шуңа күрә теркәгечләрен сөйләмдә куллану.
Рассказ “В день рождения”/«Туган көндә» хикәясе.
Приглашение на день рождения/Туган көн бәйрәменә чакыру.
Рассказ о подготовке стола /Өстәл әзерләү турында сөйләү.

**Родная земля-Татарстан / Туган җирем – Татарстан**

Понятия родная страна, родная земля/Туган илем, туган җирем төшенчәләре.
Природа Татарстана. Государственные символы Республики Татарстан /Татарстанның табигате. Татарстан Республикасының дәүләт символлары.
Лексический грамматический материал в тексте «Гости приехавшие из Англии»/«Англиядән килгән кунаклар» тексты буенча лексик-грамматик материал.
Использование в речи видов наречий /Рәвеш төркемчәләрен сөйләмдә куллану.
Народы, проживающие в Татарстане, их родной язык /Татарстанда яшәүче милләтләр, аларның туган теле
На каких языках мы говорим?/Без нинди телләрдә сөйләшәбез?
Климат Татарстана, где обитают животные, растения. /Татарстанның климаты, анда яшәгән хайваннар, үскән үсемлекләр.
“Родная земля - Татарстан” /“Туган җирем – Татарстан”
Конструкция предложения от Казани до Набережных Челнов /Казаннан Яр Чаллыга кадәр төзелмәсе.
Информация о городе Казани/Казан шәһәре турында мәгълүмат
Контрольная работа. “Татарстан – родная земля”/Контроль эш. “Туган җирем - Татарстан”
Театр Г. Камала. Мы идем в театр. Работа над ошибками /Г. Камал театры. Без театрга барабыз. Хаталар өстендә эш.
Известные представители искусства Татарстана /Татарстанның танылган сәнгать вәкилләре.

**Вместе с природой / Табигать белән бергә**

Наше окружение /Безнең әйләнә-тирәбез.
Вред, причиненный лесу людьми /Кешеләрнең урманга салган зыяны.
Советы об охране природы /Табигатьне саклау турында киңәшләр.
Проживающие у нас птицы /Бездә яшәүче кошлар.
ЛГМ по теме «Мир диких животных» /«Кыргый хайваннар дөньясы» темасы буенча ЛГМ.
Потомки наших четвероногих друзей, их внешность, привычки, преданность, забота. /Дүрт аяклы дусларыбызның токымнары, кыяфәтләре, гадәтләре, тугрылыклыклары, аларны саклау, карау.

**В здоровом теле – здоровый дух / Сәламәт тәндә – сәламәт акыл**

Виды спорта /Спорт төрләре.
Разговор о том, какими видами спорта заниматься /Нинди спорт төрләре белән шөгыльләнү турында сөйләшү.
Олимпийские игры, виды спорта на Олимпийских играх, олимпийский огонь, олимпийский флаг. /Олимпия уеннары, Олимпия уеннарындагы спорт төрләре, олимпия уты, олимпия флагы.
Промежуточная аттестация. Контрольная работа. «В здоровом теле – здоровый дух»/Арадаш аттестация. Контроль эш. “Сәламәт тәндә – сәламәт акыл”
У врача. Советы больному /Табибта. Авыручыга киңәшләр бирү.
Разговор о причинах заболевания, о том, где болит /Авыруның сәбәпләре, кайсы җирең авыртуы турында сөйләү.
Инфинитив (определенный и неопределенный) +состав слов надо (нельзя) /Инфинитив(барлыкта һәм юклыкта) + кирәк (ярамый) төзелмәсе.

Повторение материала 6-го класса /6 нчы сыйныф материалларын кабатлау
Повторение материала 6-го класса /6 нчы сыйныф материалларын кабатлау

**7 класс**

**Знание и жизнь / Белем һәм тормыш**

ЛГМ по теме "Новый учебный год". / «Яңа уку елы» темасы буенча лексик-грамматик материал. ТИ кагыйдәләре.
Образование прилагательных. Новости в новом учебном году. / Сыйфатлар ясалышы. Яңа уку елындагы яңалыклар.
Разговор о выходных летом. / Җәйге ялны ничек уздыру. Классташларыңның ничек укуы, нинди билгеләр алу, өй эшен ничек эшләү, дәрестә ничек катнашу турында сөйләшү.
Определенная и неопределенная форма прошедшего времени изъявительного наклонения. / Билгеле һәм билгесез үткән заман хикәя фигыль.
4 формы деепричастий. / Хәл фигыль, хәл фигыльнең 4 төре, аларны сөйләмдә куллану.
Самостоятельная работа / Мөстәкыйль эш
Работа над ошибками. Рассказ "Первый день в школе" / Хаталар өстендә эш. «Мәктәптә беренче көн» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.
ЛГМ к тексту "Мы даем советы" / «Без киңәшләр бирәбез» темасы буенча сөйләм үрнәкләре. Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.
Исполҗзование в речи повелительного наклонения глагола. / Боерык фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.
Учися заполнять формуля в библиотеке. / Китапханәдә формуляр тутыру. Кирәкле китапның исеме, авторы турында белешмә
Разряды наречий по значению. / Рәвеш төркемчәләре. Сәбәп белдерү формасы.
Порядок окончаний существительных. / Исемнәргә кушымчалар ялгану тәртибе.
«Көндәлек – документ, көндәлек - синең көзгең» темасы буенча лексик-грамматик материал.
Секреты и нужные качества хорошей учебы. / Яхшы уку серләре, яхшы уку өчен кирәкле сыйфатлар. «Инфинитив+кирәк» төзелмәсе.
Контрольная работа. «Знания и жизнь» / Контроль эш. «Белем һәм тормыш»
Защита проекта.Работа над ошибками / Проектлар яклау. Хаталар өстендә эш

**Мы вместе отдыхаем / Без бергә ял итәбез**

Причастие и временные формы. Прошедшее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. Үткән заман сыйфат фигыль формасы. Үткән заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.
Причастие и временные формы. Настоящее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. Хәзерге заман сыйфат фигыль формасы. Хәзерге заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.
Причастие и временные формы. Будущее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. Киләчәк заман сыйфат фигыль формасы. Киләчәк заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар.
Причастие в речи. / Сыйфат фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.
Главные члены предложения. / Җөмләнең баш кисәкләре.
Виды главных членов. / Җөмләнең баш кисәкләренең төрләре.
ЛГМ к тексту "Свободное время" / «Буш вакыт» темасына караган лексик-грамматик материал.
Тире между подлежащим и сказуемым. / Җөмләнең баш кисәкләре: ия белән хәбәр, алар арасында сызык куелу очраклары
Свободное время. / Буш вакыт. Буш вакытны файдалы һәм файдасыз үткәрү.

Разговор о поведении сверстников. / Яшьтәшләрнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү, бәя бирү.
Союзы. / Теркәгечләр.
Разговор на тему: “Мое свободное время” / «Минем буш вакытым» темасына сөйләшү.
Склонение имен действии по падежам и аффиксами принадлежности. / Исем фигыльнең барлык формасы, зат-сан белән төрләнеше
Разговор о полезном и бесполезном проведении свободного времени / Буш вакытны файдалы һәм файдасыз үткәрү турында сөйләшү.
Вводные слова. Использование вводных слов в речи/ Кереш сүзләр. Кереш сүзләрнең сөйләмдә кулланы.
ЛГМ в стихотворении «Ошибочный шаг»/«Ялгыш адым» шигырендәге лексик-грамматик материал.
Лексико-грамматический материал в на тему “Что такое мужество?” / «Нәрсә ул егетлек?» проблемасы буенча лексик грамматик материал. Бездәге үрнәк сыйфатлар.
Склонение притяжательных имен существительных по падежам. / Тартымлы исемнәрнең берлек һәм күплек санда килеш белән төрләнеше.
Беседа о поведении сверстников. / Яшьтәшләреңнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү.
Разговор о любимом занятии. / Яраткан шөгылең турында сөйли белү.
Разговор о посещении спортивных кружков, участии в спортивных играх. / Спорт түгәрәкләренә йөрү, спорт уеннарында катнашуың турында сөйли белү.
Проект. “Подъезд нашего дома” / Проект. «Безнең йортның подъезды»
Контрольная работа “Без бергә ял итәбез” / Контроль эш “Без бергә ял итәбез”
Защита проектов. Работа над ошибками. / Проектлар яклау. Хаталар өстендә эш.

**Пожилые и младшие. / Өлкәннәр һәм кечкенәләр**

Второстепенный член предложения- дополнение. / Җөмләнең иярчен кисәге – тәмамлык. Тәрбиялелек сыйфатлары.
Второстепенный член предложения – определение. “Мы помогаем друг другу». / Җөмләнең иярчен кисәге – аергыч. «Без бер-беребезгә булышабыз» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.
Второстепенный член предложения- дополнение.”Помогая жить веселее” / Җөмләнең иярчен кисәге – хәл. «Ярдәмләшеп яшәү күңелле» темасы буенча сөйләм үрнәкләре.
Склонение имен действии по падежам. / Исем фигыльнең килешләр белән төрләнеше.
Использование имени действия в разговоре. / Исем фигыльнең сөйләмдә кулланылышы.
Образование имени действия. / Исем фигыльнең ясалышы.
Лексико-грамматический материал на тему: “Ата-анага хөрмәт” / «Ата-анага хөрмәт» темасына караган лексик-грамматик материал.
Частицы. Проблемы этики общения. / Кисәкчәләр. Аралашу әдәбе проблемасы буенча сөйләшү.
Беседа по теме “Быт воспитанным модно?” / «Тәрбияле булу заманчамы?» проблемасы буенча сөйләшү.
Старшие и младшие – взаимоотношения в семье. / Билгеләү алмашлыклары. Өлкәннәр һәм кечкенәләрнең гаиләдә үзара мөнәсәбәте.
Отвественное отношение к поручениям. / Кушкан эшкә җаваплы караш турында сөйләшү.
Разные формы прозьбы. / Төрле рөхсәт сорау формалары.
Формы прозьбы у старших. / Өлкәннәргә үзеңнең кая да барырга рөхсәт сорау формалары.
Умение рассказывать старшим о своих желаниях. / Өлкәннәргә үзеңнең нишләргә теләвең турында сөйли белү формалары.
Умение говорить старшим откуда и когда вернешься. / Өлкәннәргә үзеңнең кайдан, кайчан кайтасыңны әйтә белү формалары.

Собирательные,  противительные, разделительные союзы. Составление предложений. / Җыючы (һәм, да-да, та-та,ни...ни), каршы куючы (ләкин, ә, әмма), бүлүче (я, яки) теркәгечләре белән җөмләләр төзү күнекмәләре
Использование союзов в речи. / Ияртүче (әгәр, шуңа күрә) теркәгечләрне сөйләмдә куллану.
Праздники в семье. / Гаиләдә бергә бәйрәмнәр үткәрү турында сөйләү.
Поздравления родителей. / Әти-әниләрне бәйрәм белән котлау үрнәкләре.
Контрольная работа “Өлкәннәр һәм кечкенәләр” / Контроль эш “Өлкәннәр һәм кечкенәләр”
“Старшие и младшие”. Работа над ошибками. / “Өлкәннәр һәм кечкенәләр.” Хаталар өстендә эш.

**Мы живем в Татарстане. / Без Татарстанда яшибез**

Лексический материал к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик материал.
Грамматический материал к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган грамматик материал.
Географическое местоположение Республики Татарстан в мире и в России. / Дөньяда һәм Россиядә Татарстанның географик урыны.
Желательное наклонение глагола. Климат Татарстана. / Теләк фигыль. Татарстанның климаты.
Промышленность Татарстана. / Татарстанның сәнәгате.
Материальные богатства Татарстана. / Татарстанның матди байлыклары.
Промежуточная контрольная работа. “Без Татарстанда яшибез”. / Арадаш контроль эш. “Без Татарстанда яшибез”.
Знаменитый композитор “Сара Садыкова” / Атаклы композитор Сара Садыйкова.
Формы изъявления желания. / Теләк белдерү формалары. «Без Татарстанда яшибез» темасы буенча сөйләшү.
Проект. Промышленность городов Татарстана. / Проект. Татарстан шәһәрләрендәге промышленность.

## 8класс

**Кто много читает, тот много знает / Күп укыган – күп белер**

Тема “Школа”. Настоящее время  изъявительного наклонения глагола. / "Мәктәп" темасы буенча лексик берәмлекләр. Хикәя фигыльнең хәзерге заман формасы .
ЛГМ в стихотворении Р.Валиева “Школа” / Р.Вәлиева “Мәктәбем” шигырендәге лексик-грамматик материал.
Временные формы изъявительного наклонения глагола. / Хикәя фигыльнең заман формаларын сөйләмдә куллану
РР Мой летний отдых. / БСҮ Минем җәйге ялым.
Разговор по теме “Знаем дни недели” / “Атна көннәрен беләбез” темасына сөйләшү
Склонение глагола  будущего  неопределенного времени по лицам и числам. / Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.
Образование деепричастия.  Использование деепричастий  в  речи. / Хәл фигыль, аның ясалышы һәм сөйләмдә кулланылышы.
ЛГМ  в рассказе  “  Успею... еще” / “Өлгерәм... әле” темасы буенча лексик материал. Сан төркемчәләре. Тәртип, җыю саны.
Работа над текстом “Успею... еще” / "Өлгерәм әле" тексты өстендә эш.
Как я готовлю уроки. / "Мин ничек дәрес әзерлим".
Глагол  условного   наклонения. Склонение в лицах и числах. / Шарт фигыль, аның зат-сан белән төрләнеше.
Контрольная работа. “Легко ли хорощо учиться?” / Контроль эш.

и “Яхшы уку җиңелме?”.
ЛГМ в рассказе В.Нуриева “Успею еще” / В.Нуриев “Өлгерәм әле” хикәясенең II өлешендәге лексик-грамматик материал.
Неопределенная форма глагола. / Инфинитив. Инфинитивны сөйләмдә куллану.
Разговор по тексту “Успею еще”. / “Өлгерәм әле” хикәясе буенча диалогик сөйләм чыгу.
Монолог к теме. / “Күп укыган – күп белер” темасына монолог.
“Барый” смотрит телевизор. / Р. Вәлиева. Барый телевизор карый
Проект. Правила хорошей учебы. / Яхшы уку кагыйдәләре.
Из истории национальной библиотеки РТ / Татарстан Республикасының Милли китапханәсе тарихы.
**Я и мои сверстники / Мин һәм минем яшьтәшләрем**
Качества характеризующие внешний вид и характер. / Тышкы кыяфәтне һәм характерны белдерүче сыйфатлар.
ЛГМ в тексте “Секреты общения” / “Аралашу серләре” текстында ЛГМ.
Секреты дружбы / Дуслашу серләре .
Секреты общения / Аралашу серләре.
ЛГМ в тексте “Правила вежливости” / “Әдәп кагыйдәләре” текстындагы ЛГМ.
Нужно ли выполнять правила вежливости / Әдәп кагыйдәләрен үтәү кирәкме?
Имя действия, его склонение и исползование в речи. / Исем фигыль, аның килешләр белән төрләнеше һәм сөйләмдә дөрес куллану
Советы психолога. / Психолог киңәшләре
Основа вежливости – хорошие привычки. / Әдәп төбе - матур гадәт
ЛГМ в тексте М.Галиева “Хотел победить” /* М.Галиев “Җиңәсем килде” әсәрендәге лексик-грамматик материал.
Причастие, его формы. / Сыйфат фигыль, аның заман формалары. Сыйфат фигыльнең барлыкта һәм юклыкта заман формаларын сөйләмдә куллану
ЛГМ в произведении М.Галиева “Хотел победить” / М.Галиев “Җиңәсем килде” әсрендә ЛГМ.
Упражнения по рассказу “Хотел победить” / “Җиңәсем килде” әсәре буенча күнегүләр.
ЛГМ по тексту / “Ал кирәк, гөл кирәк” текстындагы ЛГМ.
Какие девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сиңа нинди кызлар (егетләр) ошый?
Монолог. Какиу девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сиңа нинди кызлар (егетләр) ошый? Монолог төзү
Контрольная работа по теме “Я и мои сверстники” / “Мин һәм минем яшьтәшләрем” контроль эш.
Разряды местоимений / Алмашлык төркемчәләре.
Определительные местоимегия. / Билгеләү алмашлыклары. Алмашлыкларның сөйләмдә еш кулланыла торган очраклары
ЛГМ к тексту “Мой цвет – зеленый. А твой?” / “Минем төсем – яшел? Ә синеке?” текстында ЛГМ.
Какой цвет тебе нравится? / Сиңа нинди төс ошый?
Проект. В мире цвета. / Төсләр дөньясында
Текст “В мире музыки” / “Музыка дөньясында” тексты.
Моя любимая музыка. / Минем яраткан музыкам.
Повторение по разделу. / “Мин һәм минем яшьтәшләрем” темасы буенча кабатлау күнегүләре.
**Природа и человек. / Табигать һәм кеше**
Что означает природа? / Нәрсә ул табигать?
Главные и второстепенные члены предложения. / Җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре.
ЛГМ по теие “Природа” / “Табигать” темасы буенча ЛГМ.
Формы выражения желания. / Теләк белдерү формалары. Теләк фигыль, аның барлыкта һәм юклыкта кулланылуы.

Союзы. Сочинительные и подчинительные союзы. / Теркәгечләр. Тезүче һәм ияртүче теркәгечләр.
ЛГМ в тексте “Лес” / “Урман” текстында ЛГМ.
Лес – близкий друг человека. Леса нашего края. / Урман – кешенең якын дусты. Безнең як урманнары.
Степени прилагателных. / Сыйфат дәрәҗәләре. “И ямьле соң бу дөнья”текстында ЛГМ.
ЛГМ к тексту / “И ямьле соң бу дөнья” тексты.
Любимое время года. / Минем яраткан ел фасылым.
Природа и мы. / Табигать һәм без.
Контрольная работа “Природа и человек” / “Табигать һәм кеше” контроль эш.
Природа и человек. Повторение по теме. / Табигать һәм кеше. Тема буенча кабатлау.
Защита природы. / Табигатьне саклау проблемалары.
Интиресные виды в природе. / Табигатьтәге кызыклы күренешләр.
**Моя Родина Татарстан. / Туган җирем – Татарстан**
ЛГМ по теме. / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик- грамматик материал. Тәрҗемә эше.
Упражнения по стихотворению “Мой Татарстан” / “Татарстаным” шигыре буенча эш күнегүләре.
Словосочетание. / “Исем+ исем” сүзтезмәсе.
Текст “Казань ” / “Казан” тексты
Памятные места Казани. / Казанның истәлекле урыннары.
Промежуточная контрольная работа. / Арадаш контроль эш.
Казань – столица Татарстана. / Казан – Татарстанның башкаласы. Җыйнак һәм җәенке җөмләләрне сөйләмдә куллану
Казань – спортивный город. Спортивные строения Казани. / Казан- спорт шәһәре. Казандагы спорт корылмалары.
ЛГМ Башня Сююмбике. / Сөембикә манарасы. ЛГМ.
Повторение по разделу “Туган ягым - Татарстан”. / Туган җирем – Татарстан. Тема буенча кабатлау.
Праздник Сабантуй. / Сабантуй бәйрәме.

**9класс**

**Мы живем в Татарстане / Без Татарстанда яшибез**
Мы живем в Татарстане /Без Татарстанда яшибез.
Географическое положение, города, реки Татарстана /Татарстанның географик урыны, шәһәрләре, елгалары.
Народы, живущие в Татарстане. Главные и второстепенные члены предложения / Татарстанда яши торган халыклар. Җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре
В мире искусств. Простые и сложные предложения / Сәнгать дөньясында .Гади һәм кушма җөмләләр
Известный художник Харис Якупов. Написание рассказа по картине Хариса Якупова «Перед судом»./Танылган рәссам Харис Якупов. Харис Якуповның «Хөкем алдыннан» картинасы буенча хикәя язу.
Наша землячка-композитор София Губайдуллина. Использование в речи союзные и бессоюзные сложносочиненные предложения /Якташыбыз композитор София Гобәйдуллина. Теркәгечле һәм теркәгечсез тезмә кушма җөмләләрне сөйләмдә куллану
Контрольная работа /Контроль эш
Сложноподчиненные предложения. Аналитические и синтетические придаточные предложения /Иярченле кушма җөмләләр. Аналитик һәм синтетик бәйләүче чаралар.
“Мы живем в Татарстане” /“Без Татарстанда яшибез”.
Газеты и журналы выпускаемые в Татарстане /Татарстанда чыга торган газета-журналлар.

**Выбор профессии /Һөнәр сайлау**

Хозяин профессии /Һөнәр ияләре

Виды придаточных предложений. Различные средства связи сложноподчененных предложений /Иярчен җөмлә төрләре. Иярчен ия җөмлә, бу төр җөмләдә бәйләүче чаралар.

Выбор профессии – ответственная работа. Придаточное сказуемое, ее аналитический вид / Һөнәр сайлау - җаваплы эш. Иярчен хәбәр җөмлә, аның аналитик төре генә булуы.

Какие профессии востребованы? Аналитические и синтетические придаточные определительные предложения, их средства связи /Кайсы һөнәрләргә ихтыяҗ зур? Аналитик һәм синтетик иярчен аергыч җөмләләр, аларның бәйләүче чаралары.

Аналитические и синтетические виды придаточного дополнительного предложения / Иярчен тәмамлык җөмләнең аналитик һәм синтетик төрләре.

Контрольная работа. “Выбор профессии”/Контроль эш. “Һөнәр сайлау”.

Моя будущая профессия /Минем булачак һөнәрем

**Здоровье – большое богатство / Сәламәтлек – зур байлык**

Инфинитив, определенные и неопределенные формы инфинитива /Инфинитив, инфинитивның барлык һәм юклык формасы.

ЛГМ в тексте “Здоровье – большое богатство”/“Сәламәтлек – зур байлык” текстында ЛГМ

Склонение падежей имя действия /Исем фигыльнең килешләр белән төрләнеше

Вред курения /Тәмәке тартуның зарары

Что делает с людьми алкоголь? /Аракы кешене нишләтә?

Вред от питья алкоголя /Исерткеч эчемлекләрнең зарары.

Написание рассказа “Я и моя жизнь” /“Мин һәм минем тормыш” хикәя язу

Советы против гаджетомании/Гаджетоманиягә каршы киңәшләр

Монолог. “Секреты нахождения друзей”/Монолог. “Дуслар табу сере”.

Контрольная работа. «Здоровье – большое богатство» /Контроль эш. “Сәламәтлек – зур байлык”.

Перевод упражнений /Тәрҗемә күнегүләре

Мое любимое увлечение /Минем яраткан шөгылем

**Никто и ничто не будет забыто / Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый**

Сбор дополнительной информации о Великой Отечественной войне./Бөек Ватан сугышы турында өстәмә мәгълүмат туплау.

Кто такие джалильцы? Творческая работа по теме (реферат, презентация, проектная работа и др.)/Кемнәр ул – җәлилчеләр? Тема буенча иҗади эш (реферат, презентация, проект эше һ.б.).

Произведения русских писателей о Великой Отечественной войне /Бөек Ватан сугышы турында рус язучыларының әсәрләре.

Промежуточная контрольная работа. “Никто и ничто не будет забыто”/Арадаш Контроль эш. “Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый”

Повторение. «Что такое храбрость?»/Йомгаклау. “Батырлык нәрсә ул?”

## Лингвистические знания и навыки

***Лексическая сторона речи***

Активные лексические единицы в пределах тем общения, предусмотренных программой (до 1000 слов). Простые устойчивые выражения. Общая лексика для татарского и русского языков. Заимствованные слова. Синонимы. Антонимы. Омонимы. Способы словообразования: производные, парные, сложные и составные слова. Наиболее продуктивные словообразовательные аффиксы. Многозначные слова. Образцы татарского речевого этикета – клише (обращение, выражение просьбы, предложение, отказ от

предложения, извинение, выражение желания, согласие, несогласие, выражение удивления, выражение недовольства, выражение благодарности и уважения).

***Грамматическая сторона речи***

Активные разряды самостоятельных частей речи.

**Имя существительное.**

Нарицательные и собственные имена существительные. Изменение существительных по падежам и принадлежности. Порядок присоединения аффиксов к существительным.

**Имя прилагательное.** Основная, сравнительная, превосходная степени прилагательных. Производные прилагательные.

**Числительное.** Количественные и порядковые числительные (до 1000).

**Наречие.** Разряды наречий: наречия образа действия (*тиз, акрын, җәяү*), меры и степени (*күп, аз, бераз*), сравнения-уподобления (*татарча, русча, зурларча*), времени (*иртәгә, бүген, җәен, кичен*), места (*анда, еракта, уңга, сулга*).

**Местоимение.** Личные, вопросительные, указательные (*бу, әнә, теге, менә*), определительные *(барлык, бөтен, үз, һәр),* неопределенные *(әллә кем, әллә нинди, нindидер)*, отрицательные *(беркем, бернәрсә, һичкем)* местоимения.

**Глагол. Изъявительное наклонение.** Настоящее, прошедшее определенное, прошедшее неопределенное, будущее определенное, будущее неопределенное время глагола. Спряжение глагола в утвердительной и отрицательной формах.

**Повелительное наклонение.** Формы 2 и 3 лица ед. и мн.числа глагола повелительного наклонения. Особенности ударения в глаголах повелительного наклонения.

**Желательное наклонение.** Формы 1 лица ед. и мн. числа глаголов желательного наклонения.

**Условное наклонение**. Спряжение глаголов условного наклонения в утвердительной и отрицательной формах.

**Аналитические глаголы,** выражающие начало, продолжение, завершение действия *(укый башлады, укып тора, укып бетерде)*; аналитические формы, выражающие желание *(барасым килә)*, возможность/невозможность *(бара алам, бара алмыйм)*.

**Имя действия.**

**Инфинитив** с модальными словами *(кирәк (түгел), тиеш (түгел), ярый (ярамый)*.

**Причастие.** Формы причастий настоящего, прошедшего времени:*-учы/-үче; -а/-ә,-ый/-и торган; -ган/-гән,-кан/-кән.*

**Деепричастие.** Формы деепричастий на *-ып/-еп/-п; -гач/-гәч, -кач/-кәч; -ганчы/-гәнче, -канчы/-кәнче*.

**Служебные части речи.**

**Послелоги**: *белән, турында, өчен, кебек кадәр, соң, аша.* Употребление послелогов с существительными и местоимениями.

**Послеложные слова**: *алдында, артында, астында, өстендә, эчендә, янында*. Функции послелогов и послеложных слов в предложении.

**Союзы.** Собирательные союзы: *һәм, да – дә, та – тә*; противительные союзы: *ләкин, тик, әмма, ә*; подчинительные союзы: *чөнки, әгәр.*

**Частицы:** ( *-мы/-ме, бик, түгел, тагын, әле, -чы/-че, гына/генә, кына/кенә)*, их правописание.

**Синтаксис. Типы предложений по цели высказывания:** повествовательное, вопросительное, побудительное предложения. Порядок слов в татарском предложении. Утвердительные и отрицательные предложения. Простое предложение с простым глагольным сказуемым (*Мин татарча беләм),* с именным сказуемым (*Безнең гаиләбез тату)* и составным глагольным сказуемым (*Мин укырга яратам)*. Простое распространенное предложение. Предложение с однородными членами. Предложения с сочинительными и подчинительными союзами.

Сложноподчиненные предложения времени, образованные с помощью парных относительных слов: *кайчан-шунда (шул вакытта, шул чагында)*; синтетический тип придаточного времени, образованного с помощью форм деепричастия с аффиксами:*-гач/-гәч, -ганчы/-гәнче*; аналитический тип придаточного места, образованного с помощью парных относительных слов *кайда-шунда, кая-шунда, кайдан-шуннан*; аналитический тип придаточного цели, образованного с помощью одинарного относительного слова *шуның өчен*; синтетический тип придаточного причины, образованного с помощью послелога *өчен*; аналитический тип придаточного причины, образованного с помощью одинарных относительных слов *шуңа күрә, шул сәбәпле*; синтетический тип придаточного условия, образованного с помощью глаголов условного наклонения с аффиксом *-са/-сә;* синтетический тип придаточного уступки, образованного с помощью глаголов уступительной модальности.

**Тематический план. / ТЕМАТИК ПЛАН**
**6класс. / 6нчы сыйныф**

| № | Тема урока / Дәреснең темасы | К-во часов / Сәг. саны |
|---|---|---|
| | **Яңа уку елы башлана (22 с.)** | |
| 1. | День знаний. Поздравление. / Белем көне. Котлау, мактау формалары | 1 |
| 2. | Названия учебных приспособлений. / Уку-язу әсбапларының исемнәре | 1 |
| 3. | *Склонение притяжательных существительных по падежам. / Тартымлы исемнәрнең килеш белән төрләнеше, текстта аңлау* | 1 |
| 4. | Мы читаем книги. / Без китаплар укыйбыз | 1 |
| 5. | Порядок окончаний у существительных. / Исемнәргә кушымчаларның ялгану тәртибе | 1 |
| 6. | Моя школа. / Минем мәктәбем | 1 |
| 7. | Использование вопросительных местоимений в речи. / Сорау алмашлыкларын сөйләмдә куллану | 1 |
| 8. | История возникновения татарской книги. / Татар китабы туу тарихы | 1 |
| 9. | Словари татарского языка. / Татар телендә сүзлекләр. *–лык/-лек, -чы/-че исем ясагыч кушымчалары* | 1 |
| 10. | Простые и сложные предложения. / Җыйнак һәм җәенке җөмләләр | 1 |
| 11. | К. Насыйри – великий ученый. / К.Насыйри - бөек галим | 1 |
| 12. | Выполнение упрожнений. / *... булып эшли* төзелмәсе | 1 |
| 13. | Мы в библиотеке. / Без китапханәдә | 1 |
| 14. | Экскурсия в школьную библиотекеу. / Мәктәп (шәһәр) китапханәсенә экскурсия, формуляр тутыру, китап алу | 1 |
| 15. | **Самостоятельная работа. / Мөстәкыйль эш. “Яңа уку елы башлана”** | 1 |
| 16. | Польза чтения книг. / Китап укуның файдасы. Хаталар өстендә эш | 1 |
| 17. | Моя любимая книга. / Минем яраткан китабым | 1 |
| 18. | Именительный падеж. / Иялек килеше, сораулары, кушымчалары, иялек килешенең сөйләмдә кулланылышы | 1 |
| 19. | Неопределенная форма глагола настоящего времени. / Хәзерге заман хикәя фигыльнең юклык формасы, кушымчалары. | 1 |
| 20. | Мы пишем рассказ. / “Без хикәя язабыз” | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| 21. | *Склонение глагола повелительного наклонения. / Боерык фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше* | 1 |
| 22. | Советы. / Уку-язу әсбапларын тәртипле тоту киңәшләре. | 1 |
| **Мы – помощники. / Без – булышчылар (8 с.)** | | |
| 23. | Виды работы выполняемые в семье. / Гаиләдә эшләнә торган эш төрләре | 1 |
| 24. | Неопределенная форма условного наклонения глагола. / Шарт фигыльнең юклык формасы. *Шарт фигыльнең барлыкта һәм юклыкта зат-сан белән төрләнеше, сөйләмдә кулланылышы* | 1 |
| 25. | Монолог о труде дома. / Өй хезмәте турында язма монологик сөйләм | 1 |
| 26. | К тексту “Почему плачет Ахмет?” / «Әхмәт нигә елады?» текстында лексик-грамматик материал. | 1 |
| 27. | *Использование вводных слов. / Кереш сүзләрнең сөйләмдә кулланылышы.* | 1 |
| 28. | Что может Супермальчик? / Супермалай нәрсәләр эшли ала? | 1 |
| 29. | **Контрольная работа. / Контроль эш “Без – булышчылар”** | 1 |
| 30. | **Проект. / Проект.** Мин – супермалай (суперкыз) - яңа хикәя төзү. | 1 |
| **С друзьями весело. / Дуслар белән күңелле (12 с.)** | | |
| 31. | ЛГМ к тексту “Мой настоящий друг” / «Минем чын дустым» темасы буенча лексика. | 1 |
| 32. | Друзья на дискотеке. / Дуслар дискотекада | 1 |
| 33. | Формы прозьбы и разрешения. / Үтенеч һәм рөхсәт сорау формалары: *барыйм инде, барыйм әле* төзелмәләре. | 1 |
| 34. | Определенное будущее время. / Билгеле киләчәк заман хикәя фигыль. *Билгеле киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.* | 1 |
| 35. | Будущее неопределенное время глагола. / Билгесез киләчәк заман хикәя фигыль. *Билгесез киләчәк заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше.* | 1 |
| 36. | Просить разрешение – обязательно. / Рөхсәт сорау – кирәкле эш. | 1 |
| 37. | ЛГМ к тексту “Синие листья” / «Зәңгәр яфраклар» хикәясендәге лексик-грамматик материал. | 1 |
| 38. | Катя настоящий друг? / Катя чын дусмы? Характер сыйфатларын ачучы сыйфатлар. | 1 |
| 39. | *Использование союзов потому что, поэтому. / Чөнки, шуңа күрә* теркәгечләрен сөйләмдә куллану. | 1 |
| 40. | Рассказ “На дне рождения” / «Туган көндә» хикәясе. | 1 |
| 41. | Приглашение на день рождение. / Туган көн бәйрәменә чакыру. | 1 |
| 42. | Как накрывать на стол. / Өстәл әзерләү турында сөйләү. | 1 |
| **Моя Родина – Татарстан. / Туган җирем – Татарстан (13 с.)** | | |
| 43. | *Понятия туган илем, туган җирем. / Туган илем, туган җирем* төшенчәләре. | 1 |
| 44. | Природа Татарстана. Символика Татарстана. / Татарстанның табигате. Татарстан Республикасының дәүләт символлары. | 1 |
| 45. | ЛГМ к тексту. “Гости из Англии” / «Англиядән килгән кунаклар» тексты буенча лексик-грамматик материал. | 1 |
| 46. | *Разряды наречий. / Рәвеш төркемчәләрен сөйләмдә куллану.* | 1 |
| 47. | Нации живущие в Татарстане. / Татарстанда яшәүче милләтләр, аларның туган теле | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| 48. | На каких языках мы говорим? / Без нинди телләрдә сөйләшәбез? | 1 |
| 49. | Климат Татарстана, животные и растения. / Татарстанның климаты, анда яшәгән хайваннар, үскән үсемлекләр. | 1 |
| 50. | **Проект.** Моя Родина – Татарстан**.** / **Проект.** “Туган җирем – Татарстан” | 1 |
| 51. | *Конструкция из Казани до Н.Челнов. / Казаннан Яр Чаллыга* кадәр төзелмәсе. | 1 |
| 52. | Информация о Казани. / Казан шәһәре турында мәгълүмат. | 1 |
| 53. | **Контрольная работа. “Моя Родина - Татарстан.”/ Контроль эш. “Туган җирем - Татарстан”** | 1 |
| 54. | Театр Г.Камала. мы идем в театр. Работа над ошибками. / Г. Камал театры. Без театрга барабыз. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| 55. | Представители искусства Татарстана. / Татарстанның танылган сәнгать вәкилләре. | 1 |
| **Вместе с природой. / Табигать белән бергә (6 с.)** | | |
| 56. | Мир вокруг нас. / Безнең әйләнә-тирәбез. | 1 |
| 57. | Урон природе от людей. / Кешеләрнең урманга салган зыяны. | 1 |
| 58. | Советы защиты природы. / Табигатьне саклау турында киңәшләр. | 1 |
| 59. | Зимующие птицы. / Бездә яшәүче кошлар. | 1 |
| 60. | ЛГМ к тексту “Дикие животные” / «Кыргый хайваннар дөньясы» темасы буенча ЛГМ. | 1 |
| 61. | Порода четвероногих друзей, их повадки, привычки, верность. / Дүрт аяклы дусларыбызның токымнары, кыяфәтләре, гадәтләре, тугрылыклыклары, аларны саклау, карау. | 1 |
| **Сәламәт тәндә – сәламәт акыл (9 с.)** | | |
| 62. | Виды спорта. / Спорт төрләре. | 1 |
| 63. | Беседа о видах спорта. / Нинди спорт төрләре белән шөгыльләнү турында сөйләшү. | 1 |
| 64. | **Проект.** Олимпийские игры. Спортивные игры, спортивный огонь, спортивный флаг. / **Проект.** Олимпия уеннары, Олимпия уеннарындагы спорт төрләре, олимпия уты, олимпия флагы. | 1 |
| 65. | Части тела. / Тән әгъзалары. | 1 |
| 66. | У врача. Советы больному. / Табибта. Авыручыга киңәшләр бирү. | 1 |
| 67. | Причины болезни. / Авыруның сәбәпләре, кайсы җирең авыртуы турында сөйләү. | 1 |
| 68. | *Нужно (нельзя) +инфинитив. / Инфинитив(барлыкта һәм юклыкта) + кирәк (ярамый*) төзелмәсе. | 1 |
| 69. | **Контрольная работа. / Контроль эш.** | 1 |
| 70. | Повторение пройденного в 6 классе. / 6 нчы сыйныф материалларын кабатлау | 1 |

## ТЕМАТИЧЕСКИЙ ПЛАН / ТЕМАТИК ПЛАН
## 7класс / 7 нче сыйныф

| **№** | **Тема урока / Дәреснең темасы** | **К-во часов Сәг. саны** |
|---|---|---|
| **Знание и жизнь / Белем һәм тормыш (15 с.)** | | |
| 1. | ЛГМ по теме “Новый учебный год”. Правила. / «Яңа уку елы» темасы буенча лексик-грамматик материал. ТИ кагыйдәләре. | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| 2. | Образование прилагательных. Новости в новом учебном году. / *Сыйфатлар ясалышы.* Яңа уку елындагы яңалыклар. | 1 |
| 3. | Разговор о выходных летом. / Җәйге ялны ничек уздыру. Классташларыңның ничек укуы, нинди билгеләр алу, өй эшен ничек эшләү, дәрестә ничек катнашу турында сөйләшү. | 1 |
| 4. | Определенная и неопределенная форма прошедшего времени изъявительного наклонения. / Билгеле һәм билгесез үткән заман хикәя фигыль. | 1 |
| 5. | 4 формы деепричастий. / *Хәл фигыль*, хәл фигыльнең 4 төре, аларны сөйләмдә куллану. | 1 |
| 6. | 4 формы деепричастий. / *Хәл фигыль*, хәл фигыльнең 4 төре, аларны сөйләмдә куллану. | 1 |
| 7. | Рассказ “Первый день в школе” / «Мәктәптә беренче көн» темасы буенча сөйләм үрнәкләре. | 1 |
| 8. | ЛГМ к тексту “Мы даем советы” / «Без киңәшләр бирәбез» темасы буенча сөйләм үрнәкләре. Боерык фигыльнең зат-сан белән төрләнеше. | 1 |
| 9. | Исполҗзование в речи повелительного наклонения глагола. / Боерык фигыльнең сөйләмдә кулланылышы. | 1 |
| 10. | Учися заполнять формуля в библиотеке. / Китапханәдә формуляр тутыру. Кирәкле китапның исеме, авторы турында белешмә | 1 |
| 11. | Разряды наречий по значению. Форма причины. / Рәвеш төркемчәләре. Сәбәп белдерү формасы. | 1 |
| 12. | Порядок окончаний существительных. ЛГМ к тексту “Дневник-документ, дневник-зеркало”/ Исемнәргә кушымчалар ялгану тәртибе. «Көндәлек – документ, көндәлек - синең көзгең» темасы буенча лексик-грамматик материал. | 1 |
| 13. | **Проект.** Секреты и нужные качества хорошей учебы. / Яхшы уку серләре, яхшы уку өчен кирәкле сыйфатлар. «*Инфинитив+кирәк*» төзелмәсе. | 1 |
| 14. | Неоределенная форма глагола+именная часть. (Составное именное сказуемое) / «Инфинитив+кирәк» төзелмәсе | 1 |
| 15. | Защита проекта. / Проектлар яклау. | 1 |
| **Мы вместе отдыхаем / Без бергә ял итәбез (24 с.)** | | |
| 16. | Причастие и временные формы. Прошедшее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. *Үткән заман сыйфат фигыль формасы.* Үткән заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар. | 1 |
| 17. | Причастие и временные формы. Настоящее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. *Хәзерге заман сыйфат фигыль формасы.* Хәзерге заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар. | 1 |
| 18. | Причастие и временные формы. Будущее время причастия. / Сыйфат фигыльнең заман формалары. Киләчәк заман сыйфат фигыль формасы. Киләчәк заман сыйфат фигыль формасын ясаучы кушымчалар. | 1 |
| 19. | Причастие в речи. / Сыйфат фигыльнең сөйләмдә кулланылышы. | 1 |
| 20. | Главные члены предложения. / Җөмләнең баш кисәкләре. | 1 |
| 21. | Виды главных членов. / Җөмләнең баш кисәкләренең төрләре. | 1 |
| 22. | ЛГМ к тексту “Свободное время” / «Буш вакыт» темасына караган лексик-грамматик материал. | 1 |
| 23. | Тире между подлежащим и сказуемым. / Җөмләнең баш кисәкләре: ия белән хәбәр, алар арасында сызык куелу очраклары | 1 |
| 24. | Свободное время. / Буш вакыт. Буш вакытны файдалы һәм файдасыз | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| | үткәрү. | |
| 25. | Разговор о поведении сверстников. / Яшьтәшләрнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү, бәя бирү. | 1 |
| 26. | Союзы. / Теркәгечләр. | 1 |
| 27. | Разговор на тему: “Мое свободное время” / «Минем буш вакытым» темасына сөйләшү. | 1 |
| 28. | Склонение имен действии по падежам и аффиксами принадлежности. / Исем фигыльнең барлык формасы, зат-сан белән төрләнеше | 1 |
| 29. | Свободное время: с пользой или без пользы. / Буш вакытны файдалы һәм файдасыз үткәрү турында сөйләшү. | 1 |
| 30. | Вводные слова. Использование их в речи. / Кереш сүзләр. Кереш сүзләрнең сөйләмдә кулланоуы. | 1 |
| 31. | ЛГМ в стихотворении “Ошибочный шаг” / «Ялгыш адым» шигырендәге лексик-грамматик материал. | 1 |
| 32. | Лексико-грамматический материал в на тему “Что такое мужество?” / «Нәрсә ул егетлек?» проблемасы буенча лексик грамматик материал. Бездәге үрнәк сыйфатлар. | 1 |
| 33. | Склонение притяжательных имен существительных по падежам. / Тартымлы исемнәрнең берлек һәм күплек санда килеш белән төрләнеше. | 1 |
| 34. | Беседа о поведении сверстников. / Яшьтәшләреңнең үз-үзләрен тотышы турында сөйләшү. | 1 |
| 35. | Разговор о любимом занятии. / Яраткан шөгылең турында сөйли белү. | 1 |
| 36. | Разговор о посещении спортивных кружков, участии в спортивных играх. / Спорт түгәрәкләренә йөрү, спорт уеннарында катнашуың турында сөйли белү. | 1 |
| 37. | Проект “Подъезд нашего дома” / Проект. «Безнең йортның подъезды» | 1 |
| 38. | Самост. работа “Без бергә ял итәбез” / Мөст.эш “Без бергә ял итәбез” | 1 |
| 39. | Защита проектов. Работа над ошибками. / Проектлар яклау. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| **Старшие и младшие. / Өлкәннәр һәм кечкенәләр (21 с.)** | | |
| 40. | Второстепенный член предложения- дополнение. / Җөмләнең иярчен кисәге – тәмамлык. Тәрбиялелек сыйфатлары. | 1 |
| 41. | Второстепенный член предложения – определение. “Мы помогаем друг-другу” / Җөмләнең иярчен кисәге – аергыч. «Без бер-беребезгә булышабыз» темасы буенча сөйләм үрнәкләре. | 1 |
| 42. | Второстепенный член предложения - дополнение. Образцы беседы о взаимопомощи. / Җөмләнең иярчен кисәге – хәл. «Ярдәмләшеп яшәү күңелле» темасы буенча сөйләм үрнәкләре. | 1 |
| 43. | Склонение имен действии по падежам. / Исем фигыльнең килешләр белән төрләнеше. | 1 |
| 44. | Использование имени действия в разговоре. / Исем фигыльнең сөйләмдә кулланылышы. | 1 |
| 45. | Образование имени действия. / Исем фигыльнең ясалышы. | 1 |
| 46. | Лексико-грамматический материал на тему: “Ата-анага хөрмәт” / «Ата-анага хөрмәт» темасына караган лексик-грамматик материал. | 1 |
| 47. | Частицы. Проблемы этики общения. / Кисәкчәләр. Аралашу әдәбе проблемасы буенча сөйләшү. | 1 |
| 48. | Беседа по теме “Быт воспитанным модно?” / «Тәрбияле булу заманчамы?» проблемасы буенча сөйләшү. | 1 |
| 49. | Местоимения. Старшие и младшие – взаимоотношения в семье. / | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| | Билгеләү алмашлыклары. Өлкәннәр һәм кечкенәләрнең гаиләдә үзара мөнәсәбәте. | |
| 50. | Отвественное отношение к поручениям. / Кушкан эшкә җаваплы караш турында сөйләшү. | 1 |
| 51. | Разные формы прозьбы. / Төрле рөхсәт сорау формалары. | 1 |
| 52. | Формы прозьбы у старших. / Өлкәннәргә үзеңнең кая да барырга рөхсәт сорау формалары. | 1 |
| 53. | Умение рассказывать старшим о своих желаниях. / Өлкәннәргә үзеңнең нишләргә теләвеңң турында сөйли белү формалары. | 1 |
| 54. | Умение говорить старшим откуда и когда вернешься. / Өлкәннәргә үзеңнең кайдан, кайчан кайтасыңны әйтә белү формалары. | 1 |
| 55. | Собирательные, противительные, разделительные союзы. Составление предложений. / *Җыючы (һәм, да-да, та-та,ни...ни), каршы куючы (ләкин, ә, әмма), бүлүче (я, яки) теркәгечләре белән җөмләләр төзү күнекмәләре41* | 1 |
| 56. | Использование союзов в речи. / *Ияртүче (әгәр, шуңа күрә) теркәгечләрне сөйләмдә куллану.* | 1 |
| 57. | Праздники в семье. / Гаиләдә бергә бәйрәмнәр үткәрү турында сөйләү. | 1 |
| 58. | Поздравления родителей. / Әти-әниләрне бәйрәм белән котлау үрнәкләре. | 1 |
| 59. | Самост. работа “Өлкәннәр һәм кечкенәләр” / Мөстәк.эш “Өлкәннәр һәм кечкенәләр” | 1 |
| 60. | Проект “Старшие и младшие”. Работа над ошибками. / “Өлкәннәр һәм кечкенәләр.” Хаталар өстендә эш. | 1 |
| | **Мы живем в Татарстане. / Без Татарстанда яшибез (10 с.)** | |
| 61. | ЛГМ к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик материал. | 1 |
| 62. | Грамматический материал к теме “Моя родина - Татарстан” / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган грамматик материал. | 1 |
| 63. | Географическое местоположение Республики Татарстан в мире и в России. / Дөньяда һәм Россиядә Татарстанның географик урыны. | 1 |
| 64. | Желаемое наклонение глагола. Климат Татарстана. / Теләк фигыль. Татарстанның климаты. | 1 |
| 65. | Промышленность Татарстана. / Татарстанның сәнәгате. | 1 |
| 66. | Материальные богатства Татарстана. / Татарстанның матди байлыклары. | 1 |
| 67. | Административная контрольная работа. “Без Татарстанда яшибез”. / Административ контроль эш. “Без Татарстанда яшибез”. | 1 |
| 68. | Знаменитый композитор “Сара Садыкова” / Атаклы композитор Сара Садыйкова. | 1 |
| 69. | Формы изъявления желания. Беседа на тему “Мы живем в Татарстане” / Теләк белдерү формалары. «Без Татарстанда яшибез» темасы буенча сөйләшү. | 1 |
| 70. | **Проект**. Промышленность городов Татарстана. / Проект. Татарстан шәһәрләрендәге промышленность. | 1 |

## ТЕМАТИЧЕСКИЙ ПЛАН / ТЕМАТИК ПЛАН
## 8класс / 8 нче сыйныф

| № | Тема урока / Дәреснең темасы | К-во часов Сәг. саны |
|---|---|---|

| | | |
|---|---|---|
| **Күп укыган – күп белер – 19 сәгать** | | |
| 1. | Тема “Школа”. Настоящее время изъявительного наклонения глагола. / "Мәктәп" темасы буенча лексик берәмлекләр. Хикәя фигыльнең хәзерге заман формасы . | 1 |
| 2. | ЛГМ в стихотворении Р.Валиева “Школа” / Р.Вәлиева “Мәктәбем” шигырендәге лексик-грамматик материал. | 1 |
| 3. | Временные формы изъявительного наклонения глагола. / Хикәя фигыльнең заман формаларын сөйләмдә куллану | 1 |
| 4. | **РР** Мой летний отдых. / **БСҮ** Минем җәйге ялым. | 1 |
| 5. | Разговор по теме “Знаем дни недели” / “Атна көннәрен беләбез” темасына сөйләшү | 1 |
| 6. | Склонение глагола будущего неопределенного времени по лицам и числам. / Билгесез үткән заман хикәя фигыльнең зат-сан белән төрләнеше. | 1 |
| 7. | Образование деепричастия. Использование деепричастий в речи. / Хәл фигыль, аның ясалышы һәм сөйләмдә кулланылышы. | 1 |
| 8. | ЛГМ в рассказе “ Успею... еще” / “Өлгерәм... әле” темасы буенча лексик материал. Сан төркемчәләре. Тәртип, җыю саны. | 1 |
| 9. | Работа над текстом “Успею... еще” / "Өлгерәм әле" тексты өстендә эш. | 1 |
| 10. | Как я готовлю уроки. / "Мин ничек дәрес әзерлим". | 1 |
| 11. | Глагол условного наклонения. Склонение в лицах и числах. / Шарт фигыль, аның зат-сан белән төрләнеше. | 1 |
| 12. | Проверка знаний по теме “Легко ли хорощо учиться?” / “Яхшы уку җиңелме?” темасы буенча белемнәрне тикшерү. | 1 |
| 13. | ЛГМ в рассказе В.Нуриева “Успею еще” / В.Нуриев “Өлгерәм әле” хикәясенең II өлешендәге лексик-грамматик материал. | 1 |
| 14. | Неопределенная форма глагола. Использование в речи. / Инфинитив. Инфинитивны сөйләмдә куллану. | 1 |
| 15. | Разговор по тексту “Успею еще”. / “Өлгерәм әле” хикәясе буенча диалогик сөйләм чыгу. | 1 |
| 16. | Монолог к теме. / “Күп укыган – күп белер” темасына монолог. | 1 |
| 17. | Р.Валиева. “Барый” смотрит телевизор. / Р. Вәлиева. Барый телевизор карый | 1 |
| 18. | Проект. Правила хорошей учебы. **/ Проект.** Яхшы уку кагыйдәләре. | 1 |
| 19. | Из истории национальной библиотеки РТ / Татарстан Республикасының Милли китапханәсе тарихы. | 1 |
| **Я и мои сверстники / Мин һәм минем яшьтәшләрем - 25 сәгать** | | |
| 20. | Качества характеризующие внешний вид и характер. / Тышкы кыяфәтне һәм характерны белдерүче сыйфатлар. | 1 |
| 21. | ЛГМ в тексте “Секреты общения” / “Аралашу серләре” текстында ЛГМ. | 1 |
| 22. | Секреты дружбы / Дуслашу серләре . | 1 |
| 23. | Секреты общения / Аралашу серләре. | 1 |
| 24. | ЛГМ в тексте “Правила вежливости” / “Әдәп кагыйдәләре” текстындагы ЛГМ. | 1 |
| 25. | Нужно ли выполнять правила вежливости / Әдәп кагыйдәләрен үтәү кирәкме? | 1 |
| 26. | Имя действия, его склонение и использование в речи. / Исем фигыль, аның килешләр белән төрләнеше һәм сөйләмдә дөрес куллану | 1 |
| 27. | Советы психолога. / Психолог киңәшләре | 1 |
| 28. | Основа вежливости – хорошие привычки. / Әдәп төбе - матур гадәт | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| 29. | ЛГМ в тексте М.Галиева “Хотел победить” / М.Галиев “Җиңәсем килде” әсәрендәге лексик-грамматик материал. | 1 |
| 30. | Причастие, его формы. Использование в речи. / Сыйфат фигыль, аның заман формалары. Сыйфат фигыльнең барлыкта һәм юклыкта заман формаларын сөйләмдә куллану | 1 |
| 31. | ЛГМ в произведении М.Галиева “Хотел победить” / М.Галиев “Җиңәсем килде” әсрендә ЛГМ. | 1 |
| 32. | Упражнения по рассказу “Хотел победить” / “Җиңәсем килде” әсәре буенча күнегүләр. | 1 |
| 33. | ЛГМ по тексту / “Ал кирәк, гөл кирәк” текстындагы ЛГМ. | 1 |
| 34. | Какиу девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сиңа нинди кызлар (егетләр) ошый? | 1 |
| 35. | Монолог. Какиу девушки (мальчики) тебе нравятся? / Сиңа нинди кызлар (егетләр) ошый? Монолог төзү | 1 |
| 36. | Самостоятельная работа по теме “Я и мои сверстники” / “Мин һәм минем яшьтәшләрем” темасы буенча мөстәкыйль эш. | 1 |
| 37. | Разряды местоимений / Алмашлык төркемчәләре. | 1 |
| 38. | Определительные местоимегия. Использование местоимений в речи. / Билгеләү алмашлыклары. *Алмашлыкларның сөйләмдә еш кулланыла торган очраклары* | 1 |
| 39. | ЛГМ к тексту “Мой цвет – зеленый. А твой?” / “Минем төсем – яшел? Ә синеке?” текстында ЛГМ. | 1 |
| 40. | Какой цвет тебе нравится? / Сиңа нинди төс ошый? | 1 |
| 41. | **Проект.** В мире цвета. / Проект. Төсләр дөньясында | 1 |
| 42. | Текст “В мире музыки” / “Музыка дөньясында” тексты. | 1 |
| 43. | Моя любимая музыка. / Минем яраткан музыкам. | 1 |
| 44. | Повторение по разделу “Я и мои сверстники”. **/ “**Мин һәм минем яшьтәшләрем” темасы буенча кабатлау күнегүләре. | 1 |
| | **Природа и человек. / Табигать һәм кеше – 15 сәгать** | |
| 45. | Что означает природа? / Нәрсә ул табигать? | 1 |
| 46. | Главные и второстепенные члены предложения. / Җөмләнең баш һәм иярчен кисәкләре. | 1 |
| 47. | ЛГМ по теие “Природа” / “Табигать” темасы буенча ЛГМ. | 1 |
| 48. | Формы выражения желания. Положительная и отрицательная формы. / Теләк белдерү формалары. Теләк фигыль, аның барлыкта һәм юклыкта кулланылуы. | 1 |
| 49. | Союзы. Сочинительные и подчинительные союзы. / Теркәгечләр. Тезүче һәм ияртүче теркәгечләр. | 1 |
| 50. | ЛГМ в тексте “Лес” / “Урман” текстында ЛГМ. | 1 |
| 51. | Лес – близкий друг человека. Леса нашего края. / Урман – кешенең якын дусты. Безнең як урманнары. | 1 |
| 52. | Степени прилагательных. ЛГМ к тексту “Как прекрасен мир” / Сыйфат дәрәҗәләре. “И ямьле соң бу дөнья” текстында ЛГМ. | 1 |
| 53. | ЛГМ к тексту “Как прекрасен мир”/ “И ямьле соң бу дөнья” тексты. | 1 |
| 54. | Любимое время года. / Минем яраткан ел фасылым. | 1 |
| 55. | Природа и мы. / Табигать һәм без. | 1 |
| 56. | Проверочная работа по разделу “Человек и природа”. / “Табигать һәм кеше” темасы буенча тикшерү эше. | 1 |
| 57. | Природа и человек. Повторение по теме. / Табигать һәм кеше. Тема буенча кабатлау. | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| 58. | Проект. Защита природы. / Табигатьне саклау проблемалары. Проект эше. | 1 |
| 59. | Интиресные виды в природе. / Табигатьтәге кызыклы күренешләр. | 1 |
| **ЗEDDМоя Родина Татарстан. / Туган җирем – Татарстан - 11 сәгать** | | |
| 60. | ЛГМ по теме “Моя Родина - Татарстан”. Перевод. / “Туган ягым – Татарстан” темасына караган лексик- грамматик материал. Тәрҗемә эше. | 1 |
| 61. | Упражнения по стихотворению “Мой Татарстан” / “Татарстаным” шигыре буенча эш күнегүләре. | 1 |
| 62. | Словосочетание. / “Исем+ исем” сүзтезмәсе. | 1 |
| 63. | Контрольная работа. / Контроль эш. | 1 |
| 64. | Памятные места Казани. / Казанның истәлекле урыннары. | 1 |
| 65. | Знаменитые люди, жившие в Казани. / Казанда яшәгән атаклы шәхесләр. | 1 |
| 66. | Казань – столица Татарстана. Прорстые и сложные предложения. / Казан – Татарстанның башкаласы. *Җыйнак һәм җәенке җөмләләрне сөйләмдә куллану* | 1 |
| 67. | Казань – спортивный город. Спортивные строения Казани. / Казан-спорт шәһәре. Казандагы спорт корылмалары. | 1 |
| 68. | ЛГМ Башня Сююмбике. / Сөембикә манарасы. ЛГМ. | 1 |
| 69. | Повторение по разделу “Туган ягым - Татарстан”. / Туган җирем – Татарстан. Тема буенча кабатлау. | 1 |
| 70. | **Проект.** Праздник Сабантуй. **/** Сабантуй бәйрәме. | 1 |

## 9класс / 9 нчы сыйныф

| № | Тема урока / Дәреснең темасы | К-во часов Сәг.саны |
|---|---|---|
| | **Мы живем в Татарстане / Без Татарстанда яшибез** | |
| 1 | С днем знаний! / Белем бәйрәме котлы булсын! | 1 |
| 2 | ЛГМ к тексту “Республика Татарстан” / "Татарстан Республикасы" текстындагы лексик-грамматик материал | 1 |
| 3 | Члены предложения. Главные члены предложения. / Җөмлә кисәкләре. Җөмләнең баш кисәкләре. | 1 |
| 4 | Второстепенный член предложения – определение. / Җөмләнең иярчен кисәге – аергыч | 1 |
| 5 | ЛГМ к тексту “Экономический рост Татарстана”. / “Татарстанның икътисади үсеше” текстындагы лексик- грамматик материал | 1 |
| 6 | Сложные предложения. / Кушма җөмлә һәм аның төрләре | 1 |
| 7 | Упражнения по теме. / Теманы ныгыту күнегүләре | 1 |
| 8 | ЛГМ к тексту “В мире искусства” / “Сәнгать дөньясында” текстындагы лексик-грамматик материал | 1 |
| 9 | Упражнения к теме. / Җөмлә кисәкләре темасына күнегүләр | 1 |
| 10 | Союзы. / Теркәгечләр | 1 |
| 11 | ЛГМ к тексту "Александр Ключарев" / "Александр Ключарев текстындагы лексик-грамматик материал. | 1 |
| 12 | ЛГМ к тексту “Танылган рәссам Харис Якупов” / “Танылган рәссам Харис Якупов» текстындагы лексик- грамматик материал | 1 |
| 13 | Работа по картине Хариса Якупова “Перед судом” / Х.Якуповның “Хөкем | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| | алдыннан” картинасы өстендә эш. | |
| 14 | Союзные и бессоюзные сложные предложения. / Тезмә кушма җөмлә. Теркәгечле һәм теркәгечсез тезмә кушма җөмләләр. | 1 |
| 15 | ЛГМ «Композитор София Губайдуллина - наша землячка” / “Якташыбыз София Гобәйдуллина” текстындагы лексик-грамматик материал | 1 |
| 16 | ЛГМ к тексту «Татарский театр» / "Татар театры" текстындагы лексик-грамматик материал | 1 |
| 17 | ЛГМ к тексту «Татарский театр» / "Татар театры" текстындагы лексик-грамматик материал | 1 |
| 18 | ЛГМ к тексту / “Күренекле драматург Туфан Миңнуллин” текстындагы лексик-грамматик материал | 1 |
| 19 | Сложноподчиненные предложения. / Иярченле кушма җөмлә. Иярченле кушма җөмләләрне бәйләүче чаралар. | 1 |
| 20 | Словарный диктант. Выполнение предложения. / Иярченле кушма җөмлә темасына күнегүләр эшләү. **Сүзлек диктанты №1** | 1 |
| 21 | РР. Работа над ошибками. Работа над ошибками. / Сәнгать кешеләре турында бәйләнешле сөйләм үстерү. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| | **Выбор профессии / Һөнәр сайлау** | |
| 22 | Аффиксы образующие слова. / Сүз ясагыч кушымчалар: –лык/ -лек, -чы/.че, -таш/ -тәш, -даш/-дәш | 1 |
| 23 | Виды придаточных предложений. / Иярчен җөмлә . Иярчен җөмлә төрләре. | 1 |
| 24 | Придаточное подлежащное предложение. / Иярчен ия җөмлә. | 1 |
| 25 | Придаточное сказуемное предложение. / Иярчен хәбәр җөмлә. | 1 |
| 26 | ЛГМ к тексту «Выбор профессии – ответственное дело» / “Һөнәр сайлау – җаваплы эш” текстындагы лексик- грамматик материал | 1 |
| 27 | **Контрольная работа. Сложные предложения. / Контроль эш. № 1. Кушма җөмләләр** | 1 |
| 28 | Придаточное определительное предложение. / Иярчен аергыч җөмлә. Аналитик һәм синтетик бәйләүче чаралар. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| 29 | РР “Какие профессии имеют большой спрос”. / “Ихтыяҗ зур булган һөнәрләр” – бәйләнешле сөйләм үстерү. | 1 |
| 30 | Придаточное дополнительное предложение. / Иярчен тәмамлык җөмлә. | 1 |
| 31 | ЛГМ к тексту Г.Ахунова «Клад» / Гариф Ахуновның “Хәзинә” әсәреннән өзектәге лексик- грамматик материал | 1 |
| 32 | Второстепенный член предложения – обстоятельство. / Җөмләнең иярчен кисәге – хәл. Хәл төрләре. | 1 |
| 33 | Условное наклонение глагола. / Шарт фигыль. Резедә Вәлиева “Гомәр һәм һөнәр” шигырендәге лексик-грамматик материал. | 1 |
| 34 | Сложные предложения с придаточным времени. / Иярчен вакыт җөмләле кушма җөмлә. | 1 |
| 35 | Беседа. Виды труда разрешенные подросткам. / Яшүсмерләргә рөхсәт ителгән хезмәт төрләре”- әңгәмә. | 1 |
| 36 | Повторение форм времени глагола изъявительного наклонения. / Хикәя фигыль. Хикәя фигыльнең заман формалары | 1 |
| 37 | Стихотворени Ф.Яруллина “Иң гүзәл кеше икәнсез” / Фәнис Яруллин “Иң гүзәл кеше икәнсез” шигыре өстендә эш. Укытучы һөнәре турында сөйләшү. | 1 |
| 38 | Падежи на татарском языке. / Татар телендә килешләр. | 1 |
| 39 | Союзы. Сочинительные и подчинительные союзы. / Теркәгечләр: тезүче һәм иярттүче теркәгечләр. | 1 |
| 40 | Сложные предложения с придаточным места. / Иярчен урын җөмләле кушма җөмлә. | 1 |
| 41 | Отрывок из произведения Г.Апсалямова “Белые цветы”. / Габдрахман Әпсәләмовның "Ак чәчәкләр" әсәрендәге лексик-грамматик материал. Табиб һөнәре | 1 |

| | | |
|---|---|---|
| | турында әңгәмә.<br>**Словарный диктант. / Сүзлек диктанты № 2.** | |
| 42 | Сложные предложения с придаточным цели. Работа над ошибками. / Иярчен максат җөмләле кушма җөмлә. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| 43 | ЛГМ к тексту Н.Даули “Хезмәткә-хөрмәт” / Нәби Дәүлинең “Хезмәткә-хөрмәт” текстындагы лексик- грамматик материал. | 1 |
| 44 | **Изложение** «Нет смысла переживать, если нельзя переделать» **/ Изложение № 1**. “Эш беткәч, үкенүдән файда юк” | 1 |
| 45 | ЛГМ к стихотворению Р.Миннуллина “Ипи кирәк” / Игенче хезмәтенә хөрмәт - әңгәмә. Роберт Миңнуллин “Ипи кирәк” шигырендәге лексик-грамматик материал. Чыгыш килешен сораучы **соң** бәйлеге. | 1 |
| | **Здоровье – большое богатство / Сәламәтлек – зур байлык** | |
| 46 | Неопределенная форма глагола. / Инфинитив. | 1 |
| 47 | ЛГМ к тексту “Здоровье-большое богатство” / “Сәламәтлек-зур байлык” текстындагы лексик-грамматик материал. | 1 |
| 48 | Склонение глагола изъявительного наклонения по падежам. / Исем фигыль. Исем фигыльнең килеш белән төрләнеше. | 1 |
| 49 | ЛГМ к тексту «Тәмәке тартуның зарары» / «Тәмәке тартуның зарары» текстындагы лексик-грамматик материал. | 1 |
| 50 | **Диктант** «Вырастим цветы» **/ Диктант № 1**. “Гөлләр үстерик” | 1 |
| 51 | ЛГМ к тексту “Аракы кешене нишләтә?” Работа над ошибками. / “Аракы кешене нишләтә?” текстындагы лексик-грамматик материал. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| 52 | Способы изъявления желания. / Теләк белдерү формалары. | 1 |
| 53 | ЛГМ к тексту «Остерегайся белой смерти!» Словарный диктант. / «Ак үлемнән” саклан!» текстындагы лексик-грамматик материал. **Сүзлек диктанты № 3** | 1 |
| 54 | ЛГМ к тексту “Нәрсә ул гаджет, гаджетомания? Аннан котылу юллары” Работа над ошибками. / “Нәрсә ул гаджет, гаджетомания? Аннан котылу юллары” текстындагы лексик-грамматик материал. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| | **Никто не забыт, ничто не забыто / Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый** | 1 |
| 55 | О Великой Отечественной войне. / Бөек Ватан сугышы турында сөйләшү. | 1 |
| 56 | Склонения глагола условного наклонения. / Шарт фигыльнең зат-сан белән төрләнеше. | 1 |
| 57 | ЛГМ к тексту Ш.Маннур «Муса» / Шәйхи Маннурның “Муса” әсәреннән өзектәге лексик- грамматик материал | 1 |
| 58 | Творческая работа по теме “Кто такие джалиловцы?” / Кемнәр соң ул – җәлилчеләр? Җәлилчеләр турында әңгәмә. | 1 |
| 59 | Условное наклонение глагола. / Шарт фигыль. Теманы ныгыту күнегүләре | 1 |
| 60 | **Контрольная работа.** Повторение. **/ Контроль эш № 2.** Кушма җөмләләрне кабатлау | 1 |
| 61 | Повторение пройденного. / Өйрәнгән темаларны искә төшерү, күнегүләр эшләү. | 1 |
| 62 | ЛГМ Л.Ихсанова «Лачын кыз» / Язучы Ләбибә Ихсанованың “Лачын кыз” текстындагы лексик-грамматик материал. | 1 |
| 63 | Повторение. / Гади һәм кушма җөмләләрне кабатлау | 1 |
| 64 | ЛГМ к отрывку Г.Апсалямова «Газинур» / Габдрахман Әпсәләмов “Газинур” романыннан өзектәге лексик-грамматик материал | 1 |
| 65 | Словарный диктант. Беседа о храбрости. / “Батырлык” турында сөйләшү.<br>**Сүзлек диктанты № 4** | 1 |
| 66 | Повторение раздела «Никто не забыт, ничто не забыто». Работа над ошибками. / “Беркем дә, бернәрсә дә онытылмый” темасын кабатлау. Хаталар өстендә эш. | 1 |
| 67 | Повторение простых и сложных предложений. / Гади һәм кушма җөмләләр темасын гомумиләштереп кабатлау | 1 |
| 68 | Итоговый урок. Сложные предложения. / Кушма җөмләләр. Еллык йомгаклау | 1 |